

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Égész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. ::: :

Megjelenik vasár- és
ünneppapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 43. szám.

Hétfő, február 23.

A politikai helyzet.

— Fővárosi levelezőnkől. —

Budapest, febr. 23.

A román paktumra vonatkozó rém-
látományok eloszlottak mint a buborék.
Pedig mennyire folyt az izgatás: Tisza
István eladja a hazát, urrá teszi az olá-
hokat Erdély fölött; jogot, mindent ad
a nemzetiségieknek a magyarság rová-
sára. Tisza elnyomja a nemzetiségiekkel
szemben a magyarságot és tönkreteszi
Magyarországot.

Hiába tiltakozott a miniszterelnök,
a hivatalos cáfolatok is hiábavalóknak
bizonyultak, a rémlátás nem szűnt meg s
a kombinációk és hazudozások határt
nem ismertek.

Most aztán tul vagyunk ezen is. A
Tisza által hangoztatott „eszmecseré”
tényleg eszmecseré volt, Erdély nem kap
román autonómiát, oláh főispánok sem
lesznek és semmi sem lesz abból, hogy a
magyarországi románság a magyar hege-
mónia fölé kerekedjék. És mint láthattuk,
kutba esett az a kombináció is, hogy a
románokkal való eszmecserét a külpoli-
tika irányította s hogy Berchtold külügy-
miniszter és Cernin bukaresti követ volt
az, akik Tisza magyar miniszterelnök ál-
tai folytatott paktumtárgyalás ügyére
befolyást gyakoroltak volna.

Lám-lám, ez mind kutba esett. Tisza
István gróf még sem olyan rossz hazafi,
ahogy azt ellenfelei világgá szeretik kü-
rtölni. Beigazolást nyert, hogy Bécsből
nem adtak direktívát arra, hogy a romá-
nokkal mindenáron békét kell kötni.
Tisza felszólítására a román vezérek elő-
terjesztették kívánságaikat s Tisza hol
engedett, hol nem. A magyarság rová-
sára persze sehol sem.

A következmények teljesen igazol-
ták, hogy Tisza tárgyalását nem felülről
intézték. Cernin bukaresti követünk ki-
szólásai is alászáltak igazi értékükre,
ami a Tisza-kormány önálló politikáját
csak megerősíti.

Ami a továbbiakat illeti a helyzetre
nézve, semmi komolyabb változásra nincs
kilátás s az ellenzéki aspirációkra nézve
sincs kilátás. Levonva az ellenzék har-
caiból a tanúságot, könnyen megállapít-
ható, hogy az ellenzék a mostani parla-
mentben akárhogy hadakozzék is, nem
képes jelentősebb sikereket elérni.

Az eddigi taktikai hibák többé jóvá
nem tehetők s akár részt vesz az ellenzék
a Ház tárgyalásaiban, avagy megint rá-
helyezkedjék az absztinencia álláspont-
jára, mindez nem változtathat a befeje-
zett tényeken s a legesekélyebb kihatás-
sal sem lehet az ellenzéknek éppenséggel
nem irigylendő helyzetére.

A jövő? — bár nagy kérdőjel — az

események eredménye azonban arra en-
ged következtetni, hogy a jövő megint
csak a munkapárté.

HIREK.

Az önkéntes ápolónői tanfolyam.

Felhívás a magyar vöröskereszt-egyesü-
let önkéntes ápolónői tanfolyamában való
részvételre.

— febr. 23.

A magyar Vöröskereszt-egylet igaz-
gatósága a következő felhívást teszi
közzé:

Az egész emberiség legszentebb ér-
deke a háborút elkerülni, a békét fentar-
tani. Amde még az utolsó évtizedek tör-
ténete is azt bizonyítja, hogy ezek a tö-
rekvések minduntalan meghiúsulnak, hogy
ismét csak fegyveres erővel intézik el a
nemzetek az ellentétes érdekeket és kítör
a háború összes borzalmaival. Amely or-
szágokban a hadviselés végigszárguldt,
azokat keresztüllőtt és összetört férfiak
és támasz nélkül maradt családok segély-
kiáltásai töltik be.

Az egész Balkánon nincsen ma em-
ber, aki ne gyászolná szülőjét, testvérét
vagy valamelyik jóbarátját és nincsen
család, amelyiknek valamelyik megeson-
kított tagja rémülettel ne beszélne azok-
ról a szenvedésekről és nélkülözésekről,
amelyeken sebesülése után a szállítás-
közben és később az ápolás hiányában
keresztül kellett mennie és amelynek tár-
sai közül olyan sokan áldozatai lettek.

Ez a sorsa minden hadsereg sebé-
sültjeinek, hogyha azok ápolásáról már
előre a béke idején nem gondoskodnak és
a sebesültek ápolásának kérdését egész
összességében már előre a béke idején
nem szervezték. A világ egyik hadserege
sem képes annyi katonai betegápolót ké-
szleltében tartani, ahányra háboru esetén
a rengetek sok sebesült és a fáradalmak-
tól megbetegedett katonák ápolására
szükség volna és még hogyha erre képes
is lenne, szeretetteljes, résztvevő ápo-
lásra fegyelmileg kényszeríteni ezeket
semmiféle parancsok nem bírja.

De képes erre a női szív, akkor,
hogyha rá önként vállalkozik. A leg-
nemesebb gyümölcsöket minden időkből
az emberi érzéseknek ez a természetes
melegágya termette.

De ahhoz, hogy a nő ezen feladatá-
nak teljesen megfelelhessen és az orvos-
nak az ő nagy mentő akciójában hasznos
segítőtársa lehessen, szükséges, hogy erre
előbb kiképezzük és evégből szervezte
a Magyar vöröskereszt-egyesület hazánk
minden megyéjében azokat a tanfolya-
mokat, amelyek a folyó év március hó
1-én kezdik meg munkájukat.

A magyar orvosok hazafias készsége-
ben a mi egyesületünk nem csalódott,
mert 56 kórház orvosi személyzete vállal-
kozott rá és meg hozza azt a nagy áldo-
zatot, hogy hivatásszerű elfoglaltsága
mellett naponként több órát szentel a
vöröskereszt önkéntes ápolónőinek kiké-
zésére és reméljük, hogy az orvosok ön-
feláldozó példáját hölgyeink követni fog-
ják és feláldozva némi kényelmet, töme-
gesen fognak beiratkozni a tanfolya-
mokban. Itt meg fogják tanulni az egész
betegápolást, az életmentést, annak nem
orvosok által is kivihető részét és meg-
szerzik az emberi szervezet összetételének
és működésének azon ismeretét, amelyek
a betegápolási műveletek céltudatos ki-
viteléhez szükségesek, egyszóval tanul-
nak csupa olyan dolgot, amelyeknek
nem csupán háboru idején veszik hasznát,
hanem amelyeknek családtagjaik beteg-

sége alkalmával naponként jó hasznát
vehetik és amelyek kifejezést nyernek
egész gondolkozásukban, nevezetesen ház-
tartásuk higiénikus berendezésében és ve-
zetésében. Ezen ismeretek tehát bőven
megérdemlik, hogy hölgyeink érettségük 6
héten keresztül hetenként 5-ször egy-
nehány órát a kórházban komoly munká-
val töltsenek el. Mindezek érett megfon-
tolása birta reá a Magyarországi Nőgye-
sületek Országos Szövetségének legutóbbi
szombathelyi közgyűlését, hogy a magyar
vöröskereszt-egyesület ezen mozgalmát
magáéva tegye és tagjait külön körlevél-
ben buzdítsa a tanfolyamokban való rész-
vételre. A tanfolyamok f. év március hó
1-én a következő városokban fognak meg-
kezdődni: Budapesten a két egyetemi se-
bészeti klinikán, a vöröskereszt-egyesület
kórházában, az izraelita hitközség kórhá-
zában és a székes főváros 7. sebészeti osz-
tályán. A vidéken a következő városok
kórházaiban tartatnak tanfolyamok: Bé-
késésaba, Békésgyula, Brassó, Debreczen,
Déva, Diósgyőr, Eger, Érsekújvár, Esz-
tergom, Futak, Gyöngyös, Győr, Hé-
mezvásárhely, Kaposvár, Kassa, Kolozs-
vár, Komárom, Korompa, Lugos, Losonez,
Magyaróvár, Miskolc, Munkács, Nagy-
beeskerek, Nagyszöllős, Nyiregyháza,
Nyitra, Pozsony, Sátoraljaújhely, Sel-
meczbánya, Segesvár, Szabadka, Szatmár-
németi, Szeged, Székesfehérvár, Szepes-
szombat, Szolnok, Tatabánya, Temesvár,
Torda, Trecsén, Ujvidék, Ujpest, Vesz-
prém, Zombolya.

Egynémely városban még nem feje-
ztük be a tanfolyamok szervezését és ezek-
kel ez a sorozat valószínűleg még ki fog
bővülni.

Minden tanfolyam teljesen díjtalan.
A résztvevő egész költsége mindössze
abból áll, hogy a betegápolás ideje alatt
a kórházban viselendő fehér mosó vászon
felső ruhából minta szerint ki-ki 3-4 da-
rabot készített magának. A tanfolyamok
befejeztével a kiképzettek vöröskereszt
önkéntes ápolónői címet és arról, hogy a
tanfolyamot elvégezték, bizonyítványt
nyernek. Megkapják azonkívül a magyar
vöröskereszt-egyesület karszalag-jelvé-
nyét, amelyet majdan háboru esetén, hi-
vatalos működés közben viselni fognak.
Kötelezni még háboru esetén sem lehet
egyiküket sem arra, hogy szolgálatot te-
gyenek. Erre csupán az önként vállalko-
zók fognak behivatni és ezek is csak
lakóhelyükön fognak szolgálatot teljesí-
teni.

A fővárosban a tanfolyamokra a Ma-
gyar Vöröskereszt-Egyesület igazgatósá-
gánál I. Vár. Disz-tér 1. szám lehet je-
lentkezni, ahol aziránt is szolgálhatnak fel-
világosítással, hogy melyik kórházban van
még hely a március 1-én kezdődő tan-
folyamban. Ugyanitt a tanfolyam szabály-
zatával, a tanítási programmal és az ápo-
lás közben viselendő vászonruha minta-
rajzával is szolgálhatnak. A vidéken a fent
megnevezett kórházak igazgató főorvosai-
nál lehet jelentkezni.

Kelt Budapesten, 1914. évi február hó
17-ikén.

A magyar szent korona országai Vö-
röskereszt-egyletének igazgatósága.

IDŐJÁRÁS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás idő-
járási jelentése.

Február 23.

Barométer súlyved 741.7. Délután 1.38
órákor: Hőmérő 14.2 C°. Hőmérséklet:
maximum 22-ikén 8.6 C°, min. ma reggel
1.1 C°. Csapadék —. Felhőzet St3. Szel-
irány és erősség SE4. Jósolat a következő
24 órára: Enyhe, sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása
a déli leolvasást tünteti fel a helyi magas-
ságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redu-

kálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet: Ci = fűrtősfelhő. Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő. Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = báránnyfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereőség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Személyi hir.** Dr. Perisics Zoltán polgármester szabadsága leteltével visszaérkezett Nagybecskerekre s hivatala vezetését újból átvette.

— **Főigazgatói látogatás.** Kirchner Béla felső kereskedelmi iskolai főigazgató tegnap este Nagybecskerekre érkezett, hogy mint a kultuszminiszter kiküldötte, megvizsgálja a helybeli áll. felső kereskedelmi iskolát.

— **Előadás Albániáról.** Nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében folyt le tegnap délután a megyei kulturregyesület szabadliceumában az a nagyérdékű és aktuális témájú előadás, amely a maga teljes és vonzó érdekességében s vetített képek színpompás kíséretében mutatta be s ismertette a balkáni államok legifjabbját, Albániát. Dr. Kovács Gyulának, a m. kir. kereskedelmi múzeum kitűnő igazgatójának nagyértékű tanulmányát ismertette Bárány Béla főgimnáziumi tanár, amelyből úgy geográfiai, valamint etnográfiai szempontból teljes világos és tiszta képet kapott a közönség Albániáról. Skutari, Durazzo és Valona városokat a helyszínen készített eredeti főlveteli képek mutatták be. Nagy érdeklődéssel kísérte a hallgatóság a különböző albán férfi és női típusoknak bemutatását és ismertetését s szünni nem akaró tapsal adott az előadás befejeztével tetszésének kifejezést. Az előadást az ifjúsági zenekarnak játéka vezette be B. Radd Ilma s Strusz Szerafin kiváló közreműködésével.

— **Iparengedélyek.** A szombaton délután Strusz Béla városi főjegyző, polgármester-helyettes elnöklésével megtartott városi iparülésen az iparhatóság a következő újabb iparengedélyt adta: Trebisch József és Lipótnak műszerész üzletre.

— **Esküvő.** Nikolics Milán kumáni jegyző e hó 19-ikén Perlaszon házasságot kötött Vladiszavlyey Emiliával.

— **Alokholelles nap az elemi iskolákban.** A nagybecskereki állami elemi iskolákban ma tartották meg a vallás és közokt. miniszter által elrendelt alokholelles napot, midőn a tanítók alkalmi előadásokban esetenként a tanulók előtt az alkohol veszedelmes, romboló hatását.

— **A színházi látványos est.** Szombaton este megismételték a Jótékony Nőegylet által rendezett nagyszabású színházi látványos estélyt s ennek valóban látványos és a legkényesebb igényeket is kielégítő műsora, amelyet már szombati számunkban méltattunk részletesen, ezuttal is a legteljesebb tetszést és elismerést keltette. A szombati második estén is teljesen megtelt a színház s az estélyi ruhákba öltözött közönség fáradhatatlanul tapsolt és sorba ismételtette a pompás táncokat és ügyes reklámképeket s egyben ünnepelte az est mesteri rendezőjét, Dániel Ferencet.

A szombati színházi estélyt a kaszinóban tánc követte, amely méltó koronája volt az estélynek s egyik legkiválóbb mulatsága az idei farsangnak. A kaszinó báltermében előkelő és nagyszámú közönség jelent meg, amelynek soraiban ott volt dr. Dellimanics Lajos főispán és neje, Jankó Agoston alispán és neje, báró Dániel Tiborné, dr. Vinczevidy Ernő és neje s a nagybecskereki ur-i társaság minden tagja. A tánc kevés szünettel szakadatlanul folyt a legpompásabb hangulatban s csak reggel felé csöndesedtek el a kaszinó termei.

— **Segédjegyzőválasztás.** Torontálujváron a napokban tartott segédjegyzőválasztáson Zappe Péter többi segédjegyzőt választották meg segédjegyzőnek.

Ugyancsak a napokban volt segédjegyzőválasztás Öregfalun is, ahol Kiss Józsefet választották meg segédjegyzőnek.

— **A hadastyán-egylet közgyűlése.** Az első nagybecskereki magyar katonai hadastyán- és betegsegélyező-egyesület e hó 22-én d. u. 3 órakor tartotta az ipartestület helyiségében évi rendes közgyűlést. A zárszámadások előterjesztése és elfogadása után megejtették a választásokat és megválasztották elnökeket: Havas Dániel városi számvétőt, alelnökeket Klementics Ferenc mézszáros mestert, választmányi tagokul: Vitkay Antal, Göttel György, Zettel János, Bering György, Friedmann Zsigmond, Mirku János, Ferdinandy Mihály, Walik István 2—2 évre és Fischer Ferencet 1 évre. Póttagokul Pfeifer János, Bartl Jakab, Bénes Mihályt 2—2 évre, Csókás György, Földes Oszkár, Fehér Istvánt 1 évre. Számvizsgáló-bizottsági tagokul: Pollák Zsigmond, Perisits Nikifor és Feketics Józsefet.

— **Adományok a VHOSz. javára.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége segély-, illetve betegsegélyező pénztár-alapja céljaira a következő adományok érkeztek e hét folyamán a Szövetség szegedi vezetőségéhez: Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank Nagybecskerek 100, Szombathelyi Takarékpénztár 80, Fejérvármegyei közönsége 50, Szolnoki Mezőgazdasági Takarékpénztár 30, Szombathelyi Mezőgazdasági Takaré- és Hitelbank 30, Győri Első Takarékpénztár 20, Brájjer Lajos dr. Fiume 10 korona.

— **Köszönet.** A Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank 100 koronát adományozott az önkéntes tüztöltőtestületnek, amelyért hálás köszönetet mond a parancsnokság.

A Nagybecskereki Szerb Takarékpénztár 100 K, a Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank 75 K, a Közgazdasági Bank 25 K-t adományoztak a nagybecskereki szerb jótékony nőegylet céljaira, mely szíves adományokért ezuton fejezi ki hálás köszönetét — Kupuszárovnics Mária elnök.

— **Leégett fűszerbolt.** Alig néhány napja, hogy egy butoraktár gyült ki, ma reggelre pedig egy fűszerbolt teljes berendezésével és áruraktárával lett a tűz martalékává. Landgraf István a károsult, akinek a Tomasoácai-utca 2. sz. alatt lévő boltja ma reggel fél öt órakor eddig ismeretlen okból kigyulladt. A tűz oly rohamosan terjedt, hogy rövid idő alatt az egész üzlet lángokban állott s a kivonult tüztöltőség a kifejtett nagy erőfeszítés dacára, az üzletből semmit sem tudott megmenteni, csak a tűz továbbterjedését akadályozta meg. A tüzeset oly nagy munkát adott a tüztöltőknek, hogy kora délelőtt volt már, amikor a tűz színhelyét elhagyhatták.

— **Megsült gyermek.** Borzalmas halállal halt meg a napokban a krassószörénymegyei Valeapájon Vitt Fülöp ottani lakos 5 éves leánykája. A leányka

anyja távollétében félre akarta tolni a takaréktűzhelyen levő tejes fazekat, mert a tej forrni kezdett. A kis leány a tűzhely mellett székre állott föl s így igazgatta a tejes fazekat. Eközben a szerencsétlen gyerek elcsuszott s ráesett a tűzhely izzó vaslemezére, amelyről azután nem tudott szabadulni. Mire kétségbeesett kiáltásaira a szomszédok figyelmessé lettek s a segítségére siettek, a leányka anyyira összesült, hogy rövid idő múlva borzalmas kínok között meghalt.

Örvényszék.

§ **A beodrai rablógylkosság.** Megirtuk annak idején, hogy Beodrán Radonity Kuzmán ottani földmives 15 éves Brankó öccsével meggyilkolta és kirabolta Jovanovics Gavrané beodrai öregasszonyt. Radonity aznap este a falubeli koresmában mulatott Brankó öccsével. Éjfeltájban elmentek a koresmából, felmászta Jovanovics Gavrané zsufedeles házának tetéjére, a kémény mellett bemászta a padlásra, ahonnan a konyhába jutottak. Az alvó öregasszony szobája be volt zárva, de Radonity betörte az ajtót és megtámadta az ágyban fekvő asszonyt. A rablógylkos és áldozata között borzalmas tusa keletkezett, de Radonity Kuzmán 28 késszurással végre is megölte Jovanovics Gavranét. Végre munkája után kitepte a holttest füléből az arany fülbevalókat és a szekrényből elrabolt kilenc koronát, amelyből egy koronát adott öccsének, aki a gylkosságnak végig szenttanuja volt. A nagybecskereki esküdtbíró Radonity Kuzmán tiz évi fegyházra, Brankót pedig javító nevelésre ítélték. A Kuria tegnapelőtt tárgyalta az ügyészség panaszait és miután úgy találta, hogy az esküdtbíró tévesen alkalmazta a 92 enyhítő szakaszt, Radonity Kuzmán büntetését tizenöt évi fegyházra emelte fel, Radonity Brankót pedig helybenhagyta.

TÁVIRATOK.

Dinamitmerénylet a gör. kath. püspökség ellen.

Debreczenben merényletet követtek el a gör. kath. püspökség ellen. — Öt halott, kilenc súlyos sebesült. — Miklósy püspök is megsebesült.

Budapest, febr. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Debreczen városát párját ritkító merénylet tartja lázas izgalomban. Ismeretlen tettesek ugyanis valószínűleg dinamittal felrobbantották a görög katolikus püspökség ott levő ideiglenes hivatalos helyiségeit s a robbanás következtében öten meghaltak, kilencen pedig — nagyrészt életveszélyesen — megsebesültek. A délután érkezett híradások még nem nyújtják tiszta képét a borzalmas esetnek, de azt mondják, hogy merényletről van szó, amelyet állítólag fanatikus oláhok követtek volna el a görög katolikus magyar püspökség ellen.

Az esetről érkezett jelentések így szólnak:

Mint Debreczenből sürgönyzik, ma délelőtt fél 11 órakor a város közép-pontján levő kereskedelmi és iparkamarai palota második emeletén

a gör. kath. püspökség helyiségeiben borzalmas robbanás

történt. Iszonyu detonáció verte föl az egész környéket s mikor az emberek a robbanás színhelyére siettek, látták, hogy a görög katolikus magyar püspökség hivatalos helyiségei romokban hevernek s a romok között egész sereg ember fekszik, részben már holtan, részben súlyosan megsebesülve. Csakhamar megállapították, hogy a robbanásnak

öt halottja van.

A halottak közül kettőben Gyuró György püspöki inasra és feleségére is

Modern Mozi

= a városi színházban. =

Hétfő 23.

Kedd 24.

A sárga csikó

Csepreghy Ferenc hasonló című népszínműve nyomán filmre alkalmazta Janovics Jenő dr. a kolozsvári nemzeti színház igazgatója. Rendező: Vanill Felix Pathe Frères párisi cég igazgatója.

Berky Lili

a budapesti népopera primadonnájának vendégjátékával.

Naponta két előadás, d. u. 5 órakor rendes Mozi helyárrakkal és este fél 9 órakor mérsékeltlen fölemelt helyárrakkal.

— Kezdeté este fél 9 órakor. —

mertek, a többi háromról azonban még eddig nem tudták megállapítani, hogy kiesodák, olyan borzalmasan széttépte őket a robbanás. Valószínű, hogy a három halott közül az egyik J a c z k o v i c s Mihály püspöki vikárius, a másik dr. S z l e p k o v k y püspöki titkár, a harmadik pedig a püspöki fogalmazó.

A halottakon kívül

kilencen súlyosan sebesültek,

köztük Matyók és Vad nevű szolgák, dr. Csath Sándor ügyvéd püspöki ügyész és Pete Miklós kereskedő, akinek valami dolga volt a püspökségnél, életveszélyesen.

A robbanás a püspöki lakásban is nagy pusztulást csinált s maga

Miklóssy püspök is megsebesült.

A püspököt kezén és lábán sebesítette meg a robbanás, de sebei szerencsére nem súlyosak.

Jaczkovics püspöki vikárius leánya, amikor atyja összeroncsolt holttestét meglátta, összeesett s azután kitört rajt az örület, úgy, hogy be kellett vinni a városi kórház elmebeteg osztályába.

A robbanás színhelyén azonnal megjelentek a hatósági közegek, köztük Domahidy Elemér főispán is s megindították a nyomozást. A helyiséget erős lőporszag töltötte be s mivel sem a gázvezető csövekben, sem a központi fűtőkészülék csöveiben semmi hiányt nem találtak, dr. Rostás rendőrfőkapitány véleménye szerint a robbanást minden valószínűséggel

dinamitmerénylet

idézte elő. Hogy ki követte el a merényletet, azt eddig nem is sejtik, de az a hiedelem, hogy fanatikus oláhok műve a görög katolikus magyar püspökség ellen.

Domahidy Elemér főispán a délelőtti folyamán több ízben tett telefonjelentést a belügyminiszternek. Most a robbanás színhelyét katonaság veszi körül s nagy apparátussal folyik a vizsgálat és a nyomozás a rejtélyes ügyben.

A MAGYAR KÖLCSÖN SIKERE.

Budapest, febr. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar kölcsön aláírása teljes sikerrel járt. A kölcsönt lényegesen tuljegyvezték, úgy, hogy az aláírókat csak részben lehet majd kielégíteni. A kölcsön sikerének pártkülönbség nélkül az egész ország örvendezik s a siker mutatja, hogy a magyar állam külföldön esorbiatlan hitelnek örvend és hogy Magyarországot Európában egy konszolidált és gazdaságilag előtörő országnak tekintik. A külföld bizalma egyuttal arról is tanuskodik, hogy a Tisza-kormány politikáját külföldön olyannak ítélik, melyben bizni lehet. Végül örvndetes a kölcsön sikere azon okból is, hogy sok száz millió jut befektetésekre, melyek a vállalkozásnak és az iparnak keresetre nyujtanak kilátást.

A NEMZETI MUNKAPÁRT KÖZGYÜLÉSE.

Budapest, febr. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Lloydban levő körhelyiségben vasárnap tizenegy órakor közgyűlést tartott a nemzeti munkapárt, amelyen az eddigi tisztikart újra megválasztották, majd a folyóügyeket intézték el. Folyó év május elsőtől a nemzeti munkapárt körhelyisége a Dohány-utcai Huszár-palotában lesz.

VALSÁG AUSZTRIÁBAN.

Budapest, febr. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a politikai válság teljesen kitört, miután a németek és csehek között nem jött létre a megegyezés. Hír szerint a kormány március 3-ikán beadja lemondását.

VASUTI SZERENCSETLENSÉG.

Budapest, febr. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Győrből sürgönyzik, a győr—sopron—ebenfurti vasutvonalon szombaton este Ikrány állomásnál a személyvonat kisiklott s a mozdony és a kocsik gyrésze lezuhant a töltésről. A kisiklás következtében Rieger Vilmos bécsi utazó, Dobra János és Horváth István vasutasok és Kovács Domokos postakezelő súlyosan megsebesültek. A vizsgálatot megindították.

AZ ALBÁN TRÓNFOGLALÁS.

Budapest, febr. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Wied hereg tegnap ismétlen fogadta Neuwedben az albán küldöttséget s kijelentette, hogy rövidesen leutazik hazájába. Tegnap Valonában nagygyűlés volt, amelyen üdvözölték Wied hereget. Valonában és Durazzóban egyben erősen készülnek az új albán uralkodó fogadtatására.

ÖNGYILKOS SZERKESZTŐ.

Budapest, febr. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Golonya Jenő, a „Hungary” című angol folyóirat szerkesztője mult éjjel lakásán fölmetszette az ereit s mire észrevették, már elvérzett és meghalt. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy gyógyíthatatlan szivbaja miatt ölte meg magát.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, február 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 848 50, Osztrák Hitel 640 50, Koronajáradék 83 50, Osztrák-Magyar Államvasut 719 —, Jelzáloghitelbank 451 —, Leszámloló Bank 530 —, Hazai Bank 286 —, Magyar Bank 530 50, Kereskedelmi Bank 3710, Rimamurányi 672 —, Salgótarjáni 750 —, Általános Köszénbánya 1048, Közuti Vasut 630 50, Villamos Vasut 333, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	12-27
Buza (októberre)	11-05
Rozs (áprilisra)	9-33
Rozs (októberre)	8-63
Zab (áprilisra)	7-70
Zab (októberre)	7-72
Tengeri (májusra)	6-72
Tengeri (júliusra)	6-86

A tudomány mai álláspontja szerint bebizonyíthatóan az Odol a legjobb szer a száj — és a fogak ápolására.

Ára. nagy üveg 2.— k. kis üveg 120 k

Hirdetések.

Kieli csemege-halárúk.

Tegyen kérem kísérletet egy láda válogatott minőségű, frissen füstölt küldeménynyel és hűvőm marad. Egy-egy nagy adag füstölt hering, kieli „Sprottan” foltshering, óriási lazac, angolna, legfinomabb füst-lazac és szardella-hering mindössze csak 4 korona. — A tartalom valódiságáért kezkeskedem. — **Portó és csomagolás ingyen.** Vám 30 fillér.

C. HAGEMANN halfüstölője, Kiel-Ostsee.
269—31

A nagybeeskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

11084—1913. tkvi sz.

266—11

Árverési hirdetmény kivonat.

Ittebei takarékpénztár részvénytársaság felsőíttebei cég végrehajtónak Sztanovej József szül. Longinov Szaveta felsőíttebei lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 885 kor. tőkekövetelés és járulékaik behajtása végett a nagybeeskereki kir. törvényszék területén levő, Felsőíttebe községben fekvő s a felsőíttebei 3136. sz. tkjvben A. I. 1. sor., 914. és 915. hrszám alatt felvett 478. öi. sz. házra és 600 □-öl beltelekre 800 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi március hó 27. (huszonhetedik) napján délelőtt 11 órakor Felsőíttebe községhezánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni s az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§, 1908: XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegyenlíteni. (1908: XLI. t.-c. 25. §.)

Kelt Nagybeeskereken, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1914. évi december hó 24. napján.

Gojdzits Miklós s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

Főzzön ma

karfiol-levest
(5 személy részére,
a következőképpen)

Szépen megtisztított karfiolt 1 1/2 liter gyengén sózott vízben majdnem puhára főzünk. Azután ritka rántást készítünk, melyet a leszűrt karfiolléval felöntünk, 3 Maggi-féle kockát adunk hozzá és felforraljuk. Végül a karfiolrőzsákat belerakjuk és a levesbe esetleg még egy tojást habarunk.

Meg fog róla győződni, hogy a

MAGGI-féle

kockából, dbja 5 f.

előállított húsvéses a hamis leveseknek

erőteljes, jó ízt ad.

egy kocka 1/4 liter húsvéses számára.

A nagybecskereki járás főszolgabirájától.
1056-914. szám. 263-3.1

Pályázati hirdetmény.

Bótos községben leköszönés folytán a szülésznői állás megüresedvén, pályázatot hirdetek.

A községi szülésznő évi javadalma 300 korona, havi előleges részletekben. Látogatási díj minden születési eset után 2 korona.

Felhívom pályázni öhajtókat, hogy a képe-sítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi március hó 15-ig hozzám adják be.

A választás napját később fogom kitűzni.
Nagybecskerek, 1914. évi február hó 18-án.

Lowieser, főszolgabíró.

73-1914. tkvi szám. 265-1

Ujabb árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak kiskoru Kupuszarovits Chranimir (képv. Kupuszarovits Miklós) végrehajtást szenvedő ellen folytatott ügyében a Nagyszabenyi földhitelezést nagyszabenyi bej. cég kérelmére az újabb árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, a nagybecskereki 596. sz. tkvben A. I. 1. sorsz. 1049. hrszám alatt felvett 649. ö. i. számú ház és udvar (összesen 60 □-öl területtel) 3300 korona kikiáltási árban az 1914. évi március hó II (tizenegyedik) napjának délelőtti 10 órájaker a kir. törvényszék árverési termében (földszint, ajtószám 25) megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tesz, az árverésre kitiűzött birtok a megállapított kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

2. A vhn. 21. §-a értelmében a kincstár mint árverelő bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889 : XXX. t.-c. 10 §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezet a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, az e §. szerinti a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a tkvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles.

A most említettek kivül a többi árverezni kívánó tartozik az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és a vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. A bánatpénz letétele alól felmentett árverelő azonban a bánatpénz kiegészítésének megfelelő összeget nem köteles letenni.

Ha az árverelő ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlant az által, illetőleg több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által megvettnek kell kijelenteni. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladja az előbbi bekezdés szabályait kell alkalmazni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál (29. ajtó) és Nagybecskerek városházánál megtekinthetők.

Nagybecskereken, 1914. évi január hó 20. napján.

Rektorisz, kir. tvsz. bíró.

Torontalvármegye közigazgatási bizottságától.
376-914. kb szám. 258-3.2

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 5375-914. sz. a. kelt rendeletével a nagybecskereki tiszai ármentesítő társulat által teljesítendő töltésépítés céljaira Farkasd község határában szükségelt földterületekre nézve a kisajátítási eljárást elrendelvé, a tárgyalás f. é. március hó 7-én délelőtti 10 órakor Farkasd községben (község-házánál) fog megtartatni.

Felhívom tehát az érdekelt felek, hogy fenti időre kitiűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, minthogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt felek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási tervrajz és összeírás Farkasd község-házánál 15 napi közzemlére kitétetett.
Nagybecskerek, 1914. évi február hó 17-én.

Dr. Dellimanics, főispán.

Bánlaki járás főszolgabirájától.
801-914. szám. 261-2.1

Pályázati hirdetmény

Torontalvármegye bánlaki járásához tartozó Zichyfalva községben lemondás folytán megüresedett községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni öhajtják, hogy az 1900. évi XX. t.-c. 3 §-ában előirt képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket f. é. március hó 10-ig hozzám nyújtják be, mert a későbbben beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem

Az állás javadalmazása:

1. Készpénzfizetés a községtől 1300 kor.
2. Állami fizetékiegészítés 300 kor.
3. Szabad lakás és
4. 1200 □-öles heréskert haszonélvezete.

A választás napját később fogom megállapítani.

Bánlak, 1914. évi február hó 20.

Dr. Ürményi, főszolgabíró.

Háztelkek eladók

a cukorgyárral szemben,
az écskai-ut és a felsőmuzslyai komp-
hoz vezető ut sarkán.

Különösen alkalmas keres-
kedőknek és iparosoknak.

Bővebb felvilágosítás nyerhető:

Nádor-utca 1. szám alatt.

260-3 2

Pénz!

Törlesztéses jelzálogkölcönt

4 1/2% alapon,

továbbá I-ső és II. helyre való
bekebelezési váltókölcönt leg-
előnyösebb feltételek mellett,

legrövidebb idő alatt, szolid bázis alapján

= folyósítok. =

Ingatlanok eladását, vételét, valamint azoknak
haszonbérbeadását is elvállalom.

Kardos Lipót

:: bank és bizományi irodája ::

Nagybecskerek, Szerb templom-utca,

:: a szerb templommal szemben. ::

255-5.3

A „Katalinfalvai Községi Takarékpénztár mint egyéni cég” 1913. évi zárszámadása – Schlussbilanz von 1913.

Összforgalom 1,649.802'24 K. Gesamtverkehr.

Vagyron - Aktiva		Zármérleg-számla. — Schlussbilanz-Konto.		Teher - Passiva			
74	Pénzkészlet — Kassa-Vorrat	26298	61	31	Alaptőke — Stammkapital	80000	—
75	Váltótárca (Jelzálog bizt. 178094 K) Wechselportefeuille	446120	—	33	Tartalékalap — Reservefond-Konto	7271	18
67	Intézeti betét — Instituts-Einlage	37000	—	76	Betétek — Spareinlagen-Konto	414780	57
61	Folyó-számla — Konto Korrent-Konto	800	—	72	Átmeneti kamat-számla — Transit- Zinsen-Konto	5139	73
43	Ingatlan-számla — Realitäten-Konto	8000	—	73	Tiszta nyereség — Reingewinn	11750	70
77	Giró-számla — Giro-Konto	648	57				
41	Adósok számlája — Schuldner-Konto	75	—				
						518942	18
		518942	18				

Veszteség - Verlust.		Veszteség- és nyereség-számla — Verlust- u. Gewinn-Konto.		Nyeresség - Gewinn			
78	Költség-számla — Spesen-Konto : Adók és illetékek — Steuer u. Gebühren	3543	61	72	Átmeneti kamat-számla 1912. — Transit-Zinsen 1912.	5590	09
	Közs. pótdadó — Gemein- umlagen	886	68	80	Kamat-számla — Zinsen-Konto	31816	92
	Irodai szükséglet — Kanzlei- spesen	65	77	82	Különféle számla — Konto pro Div- Kontos	169	27
	Különféle költségek — Ver- schiedene Auslagen	269	78				
	Könyvelői fizetés — Buch- haltergehalt	800	—				
		5565	84				
81	Betétkamat-számla — Einlegerzinsen- Konto	19382	92				
63	Visszeszámitási kamat — Rees- komptzinsen-Konto	878	82				
73	Tiszta nyereség — Reingewinn	11750	70				
		37576	28			37576	28

Katalinfalva, 1913 december 31-én.

A könyvelésért — Für die Buchführung:

Kollinger János s. k., pénztárnok — Kassier. Hollinger János s. k., Schütz János s. k., igazgató — Direktor.

Az igazgatóság — Die Direktion:

Till János s. k., Hetrich József s. k., Schütz Péter s. k., Weisz Miklós s. k., Keks János s. k.,
Stumpf Péter s. k., Stumpf Mihály s. k., Schneider Jakab s. k., Schiró János s. k.

Ezen zármérleg-számla, veszteség- és nyereség-számla az üzleti könyvekkel összehasonlítván, mindenben egyezők és helyesnek találjuk. — Dieser Bilanz-Konto, Verlust- und Gewinn-Konto mit den Geschäftsbüchern verglichen und in allem übereinstimmend befunden.

A felügyelő-bizottság — Der Aufsichtsrath:

Schiró György s. k., Wasche Mátyás s. k., Schleich Miklós s. k., Weisz Sebestyén s. k., Zacharias József s. k.
elnök — Präses.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.